

Fotoelektrik Olay, Compton ve de Broglie, Modern Fizik'in Teknolojideki Uygulamaları - 1

1. Compton olayı, yüksek enerjili ışık fotonlarının atomlardaki serbest elektronlara çarparak saçılmasıdır.

Bu olayla ilgili;

- I. çarpışma esneklik.
II. enerji korunur.
III. momentum korunur.

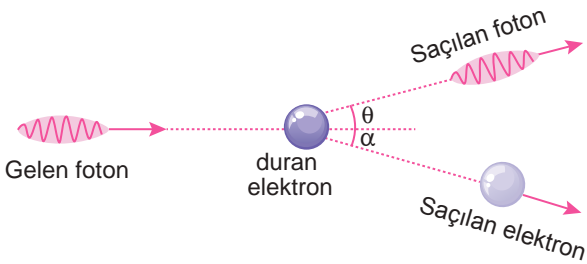
yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) Yalnız III.
D) I ve II.   E) I, II ve III.

2. Compton olayında gelen fotonun saçılma sonrasında değişmeyen niceliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hız   B) Frekans   C) Enerji
D) Momentum   E) Dalga boyu

3. Compton saçılması şekildeki gibi modelleniyor.

Bu durumda, saçılan fotonun gelen fotona göre, dalga boyu, momentumu ve frekansı nasıl değişir?

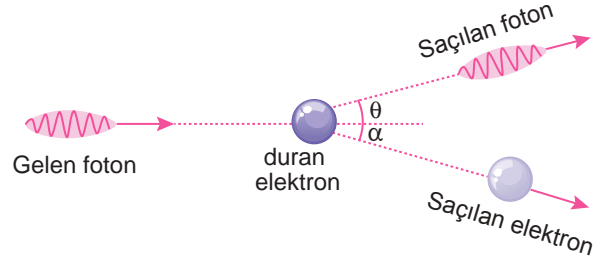
- A) Dalga boyu değişmez, momentumu azalır ve frekansı artar.
B) Dalga boyu artar, momentumu artar ve frekansı azalır.
C) Dalga boyu artar, momentumu ve frekansı azalır.
D) Dalga boyu ve momentum azalır, frekansı artar.
E) Dalga boyu ve momentumu değişmez, frekansı azalır.

4. λ_1 dalga boylu bir fotonla durgun bir elektronun etkileşimleri sonucunda gelen foton, enerjisinin %30'unu elektrona aktarıp λ_2 dalga boylu olarak saçılıyor.

Buna göre, $\frac{\lambda_1}{\lambda_2}$ oranı nedir?

- A) $\frac{7}{10}$ B) $\frac{10}{7}$ C) $\frac{3}{5}$ D) $\frac{5}{3}$ E) 7

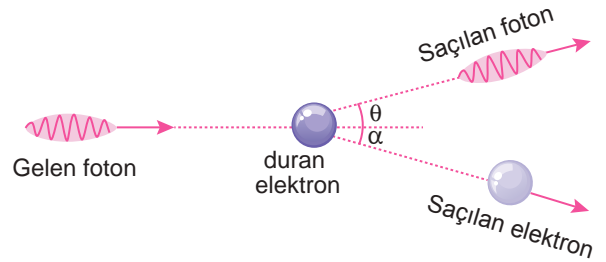
5. Şekildeki gibi modellenen Compton saçılmasında, serbest elektrona esnek olarak çarpan fotonun dalga boyundaki değişim $\Delta\lambda$ oluyor.

Buna göre, gelen fotonun dalga boyu üç katına çıkarılırsa $\Delta\lambda$ nasıl değişir?

- A) Üç katına çıkar.   B) Üçte birine düşer.
C) Yarıya düşer.   D) Değişmez.
E) İki katına çıkar.

6. Şekildeki gibi modellenen Compton saçılmasında, gelen fotonun enerjisi E olduğunda, saçılan elektronun enerjisi $\frac{E}{3}$ ve saçılan fotonun dalga boyu λ_1 oluyor. Gelen fotonun enerjisi $2E$ olduğunda ise saçılan elektronun enerjisi $\frac{E}{2}$ ve saçılan fotonun dalga boyu λ_2 oluyor.

Buna göre, $\frac{\lambda_1}{\lambda_2}$ oranı nedir?

- A) $\frac{9}{4}$ B) $\frac{3}{4}$ C) $\frac{1}{4}$ D) 3   E) 1

7. X-ışınları fotonlarının serbest elektronlardan saçılması deneyinde saçılma açısı $\theta = 0^\circ$ dir.

X-ışınları fotonun dalga boyu 20 Å olduğuna göre,

- I. Foton elektron çarpışması esnek çarpışmadır.
II. Fotonun dalga boyu değişmemiştir.
III. Fotonun momentumu değişmemiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) Yalnız III.
D) I ve II.   E) I, II ve III.

8. Işığın tanecik modeli ile aşağıdaki olaylardan hangisi açıklanamaz?

- A) Girişim   B) Yansıma
C) Kırılma   D) Aydınlanma
E) Gölge

9. **Işığın tanecikli doğasını,**

- I. Compton saçılması
II. Fotoelektrik
III. Siyah cisim ışıması

olaylardan hangileri ortaya koymaktadır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) Yalnız III.
D) I ve II.   E) I, II ve III.

10. **Foton adı verilen taneciklerden oluşan manyetik dalgalar;**

- I. kütleli olma,
II. yüksüz olma,
III. enerji taşıma

özelliklerden hangilerine sahiptir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) Yalnız III.
D) II ve III.   E) I, II ve III.

11. Kütleli ve momentumu olan her cisme eşlik eden bir dalga vardır.

Bu dalga,

- I. mekanik dalga,
II. elektromanyetik dalga,
III. madde dalgası

dalga türlerinden hangileriyle adlandırılır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) Yalnız III.
D) I veya II.   E) I veya III.

12. De Broglie dalga boyu λ olan bir parçacığın hızı $\vec{v}$ 'dir.

Buna göre, bu parçacığın $\vec{v}$ hızındaki kütleli nedir?

- A) $\frac{v}{\lambda}$ B) $\frac{h}{\lambda v}$ C) λv^2
D) $\frac{h^2}{\lambda^2}$ E) $h v \lambda$

